

En underveisrapport

Implementering av rammeplan for barnehager

Rammeplanen er godt forankret og alle ansattegrupper er involvert i rammeplanarbeidet. Det viser en ny rapport.

RAPPORT | SIST ENDRET: 02.02.2021

Tittel:

Implementeringen av rammeplan for barnehagen. Underveisrapport

Rapporten:

Last ned rapporten hos NORCE

Forfatter:

Anne Homme, Hilde Danielsen, Kari Ludvigsen

ISBN:

978-82-8408-129-8 (Nettutgave)

Utgiver:

NORCE

År:

2020

Rapportserie

Denne rapporten er del av en serie. Se også:

[Foreldrevurderingar og ny rammeplan: Brukarundersøkingar før og etter implementeringa av ny rammeplan for barnehagen](#)

[Fra «bør» til «skal» etter implementering av rammeplan i barnehagen](#)

Noen av funnene

- Rammeplanen er godt forankret.
- Eiers involvering i implementeringsarbeidet varierer.
- Alle ansattegrupper er involvert i rammeplanarbeidet.
- Kommunens barnehagepolitiske plattform påvirker arbeidet i barnehagen.
- Styrking av samiske rettigheter, men varierende praksis.

En bredt forankret rammeplan

Evalueringen viser at rammeplanen oppfattes som en videreføring og tydeliggjøring av barnehagens samfunnsmandat og oppgaver mer enn en endring, og den har bred legitimitet i sektoren. Videre anses rammeplanen som et godt styringsverktøy for aktører i og utenfor barnehagene. Iverksettingsprosessen erfares ulikt, men alle kjenner rammeplanen og har tatt den i bruk. Sentrale aktører på feltet ser på implementeringen av rammeplanen i sammenheng med andre reformer og pågående endringer i barnehagesektoren.

Alle ansattgrupper involveres i implementeringen

På barnehagenivået er styrere og pedagogiske ledere sentrale iverksettere, og har sørget for at rammeplanen når ut til ansatte. Ambisjonen om klargjøring av ansvar og tydeliggjøring i retning kan synes å ha nådd ut til alle ansatte i barnehagene. Det varierer likevel hvordan og i hvilken grad ansatte bruker rammeplanen i sitt daglige arbeid. Mens noen barnehager bruker rammeplanen aktivt i planleggingsprosesser, bruker andre barnehager den mer som legitimering av virksomheten.

Kommunens barnehagepolitiske plattform påvirker arbeidet i barnehagen

Barnehageeierne tilnærmer seg implementeringen på ulike måter avhengig av styringskapasitet, for eksempel antall årsverk som jobber med barnehage, barnehagefaglig kompetanse, erfaring med utviklings- og implementeringsprosjekt.

I rapporten kommer det frem at kommunene har ulike forutsetninger som barnehagemyndighet til å jobbe med rammeplanen. Kommunene varierer både i antall årsverk som er satt av til barnehage, og i hvilken grad kommunen har barnehagefaglig kompetanse. Noen kommuner har en klar barnehagepolitisk plattform med mål og ambisjoner for barnehagen, og for samordning av tjenester til barn. NORCE finner at kommuner med en solid barnehagefaglig plattform har bedre forutsetninger for å implementere rammeplanen, Disse kommunene melder også om at de møter på færre utfordringer med implementeringen.

De fleste barnehager markerer den samiske nasjonaldagen den 6. februar

Det varierer hva barnehagene gjør ut av nasjonaldagsfeiringen; Noen markerer bare selve dagen, mens en del barnehager organiserer en samisk uke, to uker eller en måned sentrert rundt den samiske nasjonaldagen. Men utover dette er ikke samisk kultur et gjennomgripende perspektiv i norske barnehager.

De norske barnehagene etterlyser kvalitetssikret opplegg for å inkludere samisk språk, kultur og tradisjon mer helhetlig i barnehagen enn de har kompetanse på i dag. Mange ansatte formidler at de har lite kunnskap om samisk kultur, mens andre mener de ville prioritert samisk språk og kultur hvis de hadde hatt samiske barn i barnehagen. Det stilles spørsmål i rapporten om ansatte i barnehager har fått med seg den særegne stillingen samisk språk og kultur har i Norge gjennom urfolksrettighetene. Sentrale aktører utenfor barnehagene arbeider i svært varierende grad med å ivareta de samiske rettighetene.

Mange ansatte i samiske barnehager forteller at de økte rettighetene knyttet til et samisk barnehagetilbud i rammeplanen oppfattes som den viktigste endringen i ny rammeplan. Samiske barnehager skal forholde seg både til hele rammeplanen, men også til det som står særskilt om samiske barnehager. Å omsette rammeplanen til praksis i barnehagen handler mye om hvordan de kan bringe inn samiske perspektiver i de ulike temaene og fagområdene de jobber med. De samiske barnehagene opplever tross stort engasjement, at det er utfordrende å arbeide med samisk språk enn med samisk kultur og tradisjon.

Solid arbeid med overganger i hele barnehagesektoren

Evalueringen finner at sentrale aktører i og utenfor barnehagene prioriterer høyt å jobbe med overganger, både til, internt i barnehagen og fra barnehage til skole. Arbeidet med overganger i barnehagene knyttes ikke særskilt til innføring av rammeplanen i 2017.

Om denne rapporten

I denne underveisrapporten fra prosjektet Evaluering av implementering av rammeplan for barnehagen presenterer vi resultater fra fem undersøkelser som med ulike metodiske tilnærminger og datagrunnlag, har undersøkt sentrale aktørers tilpasninger til rammeplanen i barnehagesektoren.

Denne underveisrapporten blir etterfulgt av en endelig evalueringsrapport i 2023.

Appendiks med vedlegg til denne rapporten blir tilgjengelig i elektronisk versjon på prosjektets nettside.

Program for evaluering av implementering av rammeplanen for barnehagen

Ny rammeplan for barnehagen ble tatt i bruk i barnehagene i august 2017. For å følge med på hvordan rammeplanen implementeres på ulike nivå i barnehagesektoren har Utdanningsdirektoratet etablert Program for evaluering av implementering av rammeplanen for barnehagen (2018 – 2023). NORCE gjennomfører evalueringen og dette er den første rapporten.

- [Mer om evalueringen på udir.no >>](https://udir.no)